

Valtuutettu Tapani Nuutisen ynnä muiden valtuustoaloite matalan kynnyksen palvelukeskuksen perustamisesta Joensuun kaupunkiin 18-29-vuotiaille huumeidenkäyttäjille ja heidän perheilleen sekä aukottoman hoitoketjun varmistamisesta hoitoon hakeutuneille

KV 31.01.2022 § 15

Valtuutettu Tapani Nuutinen jätti 31.1.2022 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen matalan kynnyksen palvelukeskuksen perustamisesta Joensuun kaupunkiin 18-29-vuotiaille huumeidenkäyttäjille ja heidän perheilleen sekä aukottoman hoitoketjun varmistamisesta hoitoon hakeutuneille.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet myös Virve Mikkonen, Krista Mikkonen, Matti Ketonen, Jussi Wihonen, Petteri Tahvanainen, Timo Vornanen, Eero Bogdanoff, Mika Piironen, Terhi Savolainen, Jari Korhonen, Maija Kuivalainen, Sami Laitila, Helmi Vanhanen, Marjatta Rätty, Anniina Kontiokorpi, Wilma Poutanen, Satu-Sisko Eloranta, Pekka Kukkonen, Karita Kaita, Jenni Laasonen, Arto Pippuri, Päivi Eteläpää, Helena Hulmi, Jere Nuutinen, Ari Tielinen, Hannes Rossi, Pekka Puustinen, Timo Elo, Heli Hjälms, Matti Väistö ja Joakim Kärkäs.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

SOTENK 12.10.2022 § 45

Kaupunginhallitus päätti 7.2.2022 § 54 lähettää asian hyvinvointipalveluihin valmisteltavaksi.

Joensuun kaupunki ja Siun sote ovat tunnistaneet aloitteessa mainitut tarpeet monipuolisesta viranomaisyhteistyöstä päihdetyössä. Yhteistyötä Siun soten ja kaupungin välillä on tehty ehkäisevän päihdetyön puitteissa, samoin kuin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman ja kunnan hyvinvointikertomuksen valmistelussa.

Tapani Nuutisen ym. aloitteessa oli esitetty joka päivä auki olevaa matalan kynnyksen palvelukeskuksen perustamista 18-29-vuotiaille huumeidenkäyttäjille. Keskukseen esitettiin sijoitettavaksi mielenterveys-, sosiaali- ja päihdetyön asiantuntijoita sekä kokemusasiantuntijoita ja vapaaehtoisia. Aloitteessa on esitetty, että Joensuun kaupunki pyrkii löytämään aloitteessa kuvatulle palvelukeskukselle sopivan tilan.

Joensuun kaupunki haki yhdessä Siun soten kanssa Pohjois-Karjalan maakuntaliitolta rahoitusta hankkeelle, jonka tarkoituksena oli selvittää uutta kunta-hyvinvointialue-, yhdistys- ja järjestö- roolijakoa päihdenuorten korjaavien palvelujen osalta sekä niiden limittymiseen ennaltaehkäisevien palvelujen kanssa. Rahoitus hankkeelle saatiin ja hankkeen toteutetaan ajalla 15.8. – 15.11.2022.

Hankkeen tavoitteena on myös selvittää, miten palveluja pitää kehittää, jotta tarvittavat palvelut toimivat jatkossa saumattomasti sekä asiakkaan että palvelujen järjestäjän näkökulmasta. Sote-palveluiden, kuntien ja järjestöjen yhteistoimintaan tarvitaan myös uusia, innovatiivisia ratkaisuja. Hankkeen tuloksena syntyy yhdyspintojen ja vastuiden selkeyttäminen. Pilottihanke täydentää ennalta ehkäisevän päihdetyön ja mielenterveyspalvelujen kehittämistoimia (mm. EPT-hanke ja tulevaisuuden sote-keskushankkeen toiminnot) ja palvelee Pohjois-Karjalan maakuntaohjelman 2022-2025 kehittämisteemaa ”Hyvä olo – hyvinvoivat, terveet ja osalliset asukkaat”. Selvitystyö tukee erityisesti maakuntaohjelman kehittämisteemaa sote- ja hyte-yhteistyörakenteiden kehittämisestä ja yhteisen toiminnan kehittämistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Koska hankkeen toiminta on vielä menossa, niin tässä vaiheessa ei ole vielä esittää ratkaisumalleja Nuutisen ym. valtuustoaloitteessa esitettyihin seikkoihin eikä myöskään siihen, että tullaanko huumenuorille rakentamaan erillistä palvelukeskusta vai voisiko kyseiset palvelut integroida jo johonkin olemassa olevaan palveluun. Hankkeen valmistuttua tullaan tekemään johtopäätökset ja tekemään tarvittavat toimenpiteet hankkeen tulosten pohjalta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Valmistelija: hyvinvointijohtaja

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Sosiaali- ja terveystalvelujen neuvottelukunta päättää

esittää kaupunginhallitukselle, että se antaisi yllä olevan vastauksen lausuntonaan kaupunginvaltuustolle valtuutettu Tapani Nuutisen ym. valtuustoaloitteeseen.

Päätös:

Sosiaali- ja terveystalvelujen neuvottelukunta päätti jättää asian yksimielisesti pöydälle neuvottelukunnan seuraavaan kokoukseen.

SOTENK 09.11.2022 § 51
3066/00.02.00.03/2022

Hankkeen käytännön tehtävänä on nykytilan kuvaaminen sekä korjaavien että jalkautuvien palveluiden sekä palvelujen laajuuden määrittely. Lisäksi hankkeella selvitetään roolijakoa edellä mainittujen palvelujen järjestämisen osalta sekä kuvataan korjaavien ja ennalta ehkäisevien palvelujen yhdyspintaa. Hankkeessa myös kuvataan näiden palvelujen optimaalinen palveluvalikoima sekä määritellään vastuunjako eri toimijoiden kesken. Hankkeen tavoitteena on myös saada aikaiseksi suunnitelma, toimenpiteet ja vastuiden määrittely siitä, miten korjaavien ja ennalta ehkäisevien palvelujen tuottaminen (mukaan lukien matalan kynnyksen palvelut) eri toimijoiden (Siun sote, kaupunki, kolmas- ja neljäs sektori) kesken tapahtuu ottaen huomioon nykyisen lainsäädännön reunaehdot.

Hankkeessa on rajattu kohderyhmäksi noin 18-29-vuotiaat joensuulaiset vakavasti päihdeongelmaiset nuoret. Hankkeen tuloksena syntyneessä selvityksessä on avattu keskeisiä käsitteitä sekä näihin liittyviä ilmiöitä. Tässä yhteydessä on myös kuvattu ehkäisevän ja korjaavan päihdetyön yhtymäpintoja sekä eri toimijoiden roolia ja vastuista. Tämän jälkeen on kuvattu Joensuun alueen nykyiset palvelut nuorille aikuisille päihteidenkäyttäjille. Selvityksessä on tuotu myös esille henkilökohtaisina tiedonantoina saatuja ammattilaisen näkemyksiä sekä kohderyhmän ajatuksia ja kokemuksia palveluiden nykytilasta ja muutostarpeista. Lisäksi on esitelty kansallisten strategioiden ja selvitysten suosituksia palvelujen järjestämiseksi.

Hankkeen johtopäätöksinä on todettu, että sekä kansalliset strategiat ja ohjelmat että kohderyhmän sekä eri sidosryhmien näkökannat puoltavat matalan kynnyksen palvelukokonaisuuden järjestämistä nuorille aikuisille päihteiden käyttäjille Joensuussa. Oleellista olisi yhdistää ns. kohtaamispaikkatoiminta pistämällä huumausaineita käyttävien terveystalveluun sekä sosiaaliohjaukseen. Palvelut voisi järjestää organisaatorajat ylittävänä yhdyspintapalveluna, jota myös mm. STM:n selvitys toimivista mielenterveys- ja päihdepalveluista suosittelee. Toiminnan käytännön järjestämisen osalta tarvitaan vielä tarkempaa jatkosuunnittelua.

Valmistelija: hyvinvointijohtaja

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Sosiaali- ja terveystalvelujen neuvottelukunta päättää

antaa edellä olevan lausuntonaan kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle Tapani Nuutisen ym. valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppunkäsittelyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.